

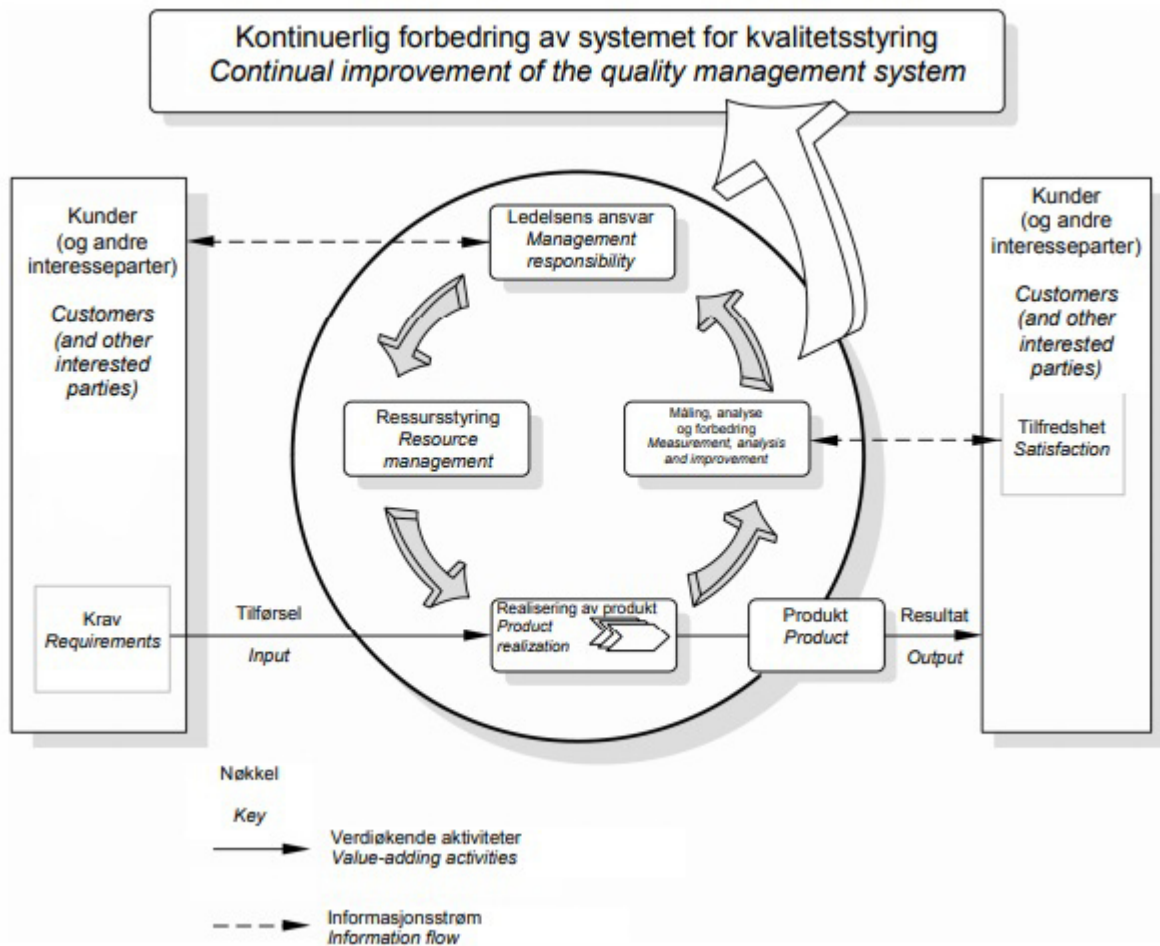
Bli med, du også! Vi må få kvalitetssjekk et strålevernet

Denne teksten ble først publisert som bloggpost på <http://einarflydal.com> den 31.01.2019

Jeg har i dag på vegne av deg og mange fler bedt DSA (tidligere Statens strålevern) om å få foreta noe som på fagspråket kalles en *virksomhetsrevisjon*. Anmodningen finner du nedenfor. Den ønskes på vegne av alle oss som er mottakere av DSAs tjenester og vurderinger.

En slik revisjon er ett av flere viktige skritt som haster for å få sikre et strålevern som fungerer som det skal. Blir med du også!

Vi som bor i Norge er alle mottakere av av DSAs beslutninger og vurderinger på strålevernområdet. De gjelder våre liv og vår helse. De angår oss ganske direkte, og vi betaler for dem gjennom skatten. En del av oss er bekymret for at arbeidsprosessene i etaten ikke sikrer et godt og relevant strålevern fordi de ikke holder den nødvendig kvalitet innen området "svak stråling", altså slik elektromagnetisk stråling som også omtales som "ikke-ioniserende" og ikke innebærer oppvarmingsfare, for eksempel fra AMS/smartmalere, mobilmaster, nettbrett og liknende. Derfor ønsker vi å få undersøkt DSAs virksomhet på dette feltet.

Kvalitetsstyringshjulet - en verdenskjent modell fra ISO 9000

Det vi skal gjøre, er helt vanlig å gjøre i næringslivet: Når store kunder - for eksempel Hennes & Mauritz, Telenor eller IKEA - skal undersøke om en av deres leverandører arbeider betryggende, foretar de en *virksomhetsrevisjon*. Det vil si at de sender kvalifiserte virksomhetsrevisorer ut for å gjennomgå leverandørens rutiner i så stor detalj at de kan få verifisert om *arbeidsprosessene* i bedriften holder en så betryggende kvalitet at man kan regne med at også *leveransene* holder betryggende kvalitet, og at det sikres kvalitet også *bakover i leveransekjeden*, altså fra

virksomhetens leverandører. Dermed får bedriften en svært objektiv vurdering som gir grunnlag for eventuelle forbedringstiltak.

Virksomhetsrevisjoner er således et viktig verktøy for å skape tillit hos dem som mottar foretakets leveranser, og veldrevne foretak er selvsagt godt fornøyde med at de blir bedt om slike revisjoner fra tid til annen, og tar revisorene imot med åpne armer, selv om revisjonen koster dem et dagsverk eller to.

Det er utarbeidet en rekke standarder for kvalitetsstyring og metodikker for virksomhetsrevisjon med slike standarder som referansepunkt. [ISO 9000-standardene](#) er et slikt sett internasjonalt anerkjente standarder fra ISO - den Internasjonale Standardiseringsorganisasjonen som ligger under FN. ISO-standardene i 9000-serien er i utstrakt bruk også i Norge, og er formet slik at de kan brukes til å kvalitetsvurdere - eventuelt sertifisere - enhver type organisasjon som leverer noe, hva enten det er livbelter, oljeplattformer, dikt, beslutninger, eller vurderinger og grenseverdier.

"Kvalitetsstyringshjulet", som du ser på figuren over, er en verdenskjent modell fra ISO 9000, og framstiller idealsituasjonen: en kontinuerlig forbedring.

Jeg ledet forresten selv i fem-seks år den norske komiteen som bidro til å utforme [ISO 26000](#), en standard for organisasjoners samfunnsansvar. Den bruker ISO 9000 som utgangspunkt. I en del land kan man også sertifiseres i henhold til ISO 26000. En slik sertifisering skal sikre at organisasjonen - hva enten den er en forvaltningsenhet i statsapparatet, en produksjonsbedrift, et borettslag, eller for eksempel et sangkor - tar tilbørlig hensyn til sitt samfunnsansvar innen alle Rio-erklæringens tre bærekraft-aspekter: det miljømessige, samfunnmessige og økonomiske.

Men la oss nøye oss med ISO 9000. Jeg har altså sendt det vedlagte brevet til DSA, med ønske om at DSA avsetter tid til en virksomhetsrevisjon. Revisjonen vil bli foretatt av to kvalifiserte revisorer med lang erfaring fra HMS-arbeid, og en jurist. Arbeidet på stedet er anslått til å ta to arbeidsdager, og vil selvsagt bli gjort uten føringer fra oppdragsgivers side. Revisjonsrapporten vil så bli forelagt DSA til kommentar, og deretter publisert.

Vedlagt finner du brevet. Nå venter vi på svar.

Revisjonen vil finansieres som spleiselag, og vi legger opp til et budsjett på 200 000 NOK. Straks DSA har gitt positivt svar, vil pengene bli innkalt og revisjonen satt i gang.

*Alle som vil støtte dette initiativet, kan tegne seg for et stort eller lite beløp. Så registrér deg **her og nå** med din epost-adresse.*

*[Hvis du ikke bruker skjemaet i bloggposten, sender du en epost til einar.flydal@gmail.com med Emne: **Jeg støtter revisjon av DSA!**. I teksten skriver du **din epostadresse og et beløp.**]*

Jeg foreslår kr. 200. Da trenger vi 1 000 navn. Så mener du at vi trenger en kvalitetssikring av strålevernet, er du herved utfordret!

Einar Flydal, den 31. januar 2019

Vedlegg: Anmodning til DSA om virksomhetsrevisjon 30.01.2019

Einar Flydal
Sagadammen 20
0884 Oslo
einar.flydal@gmail.com

Oslo, den 31. januar 2018

Direktoratet for strålevern
og atomsikkerhet
v/direktør Ole Harbitz
Grini næringspark 13
1361 Østerås

SAK: Ønske om å gjennomføre revisjon av DSA - ikke-ioniserende stråling

Undertegnede ber med dette om tillatelse til å sende et team med revisorer i løpet av vårparten d.å. for å gjennomføre virksomhetsrevisjon av DSA. Mer spesifikt er jeg interessert i å få en revisjon av den virksomheten som håndterer oppgaver innen strålevern mot helse- og miljørelaterte virkninger fra ikke-ioniserende stråling under termisk nivå, herunder støttefunksjoner og ledelse. Det vil si at jeg ikke ønsker å få revidert virksomheten innen den ioniserende og radioaktive virksomheten til etaten.

Virksomhetsrevisjon er en prosess i kvalitetssikringsarbeid som utføres med internasjonalt anerkjente standarder som referanser. Disse standardene beskriver arbeidsprosessene ved revisjonsarbeidet.

En virksomhetsrevisjon består av kartlegginger for å vurdere om virksomhetens planer, aktiviteter, organisasjon, tjenesteyting og resultater er i samsvar med virksomhetens oppdrag, i samsvar med krav i den anerkjente standard ISO9001 og ellers andre myndighetskrav.

Det forutsettes at DSA kan stille nødvendig tid, lokaliteter, personell og informasjon tilgjengelig for å gjennomføre revisjonen. Et program vil bli utarbeidet i samarbeid med SDA før revisjonen. Revisjonen er forventet å ta én til to dager fra 0800-1500.

Jeg håper på positiv respons på denne henvendelsen og et forslag fra DSA til passende dato for gjennomføring.

Et team med to revisorer for kvalitetsrevisjoner samt en advokat fra et anerkjent advokatfirma vil foreta revisjonen.

Virksomhetsrevisjonen er ønsket av alle de enkeltpersoner, organisasjoner og firmaer som bistår med finansieringen av revisjonsoppdraget. Det vil ikke bli lagt noen føringer på revisorene fra oppdragsgivers side. DSA vil få anledning til å kommentere utkastet til revisjonsrapport. Rapporten vil deretter bli publisert, med DSAs kommentarer til den ferdige rapporten.

Vennlig hilsen

Einar Flydal